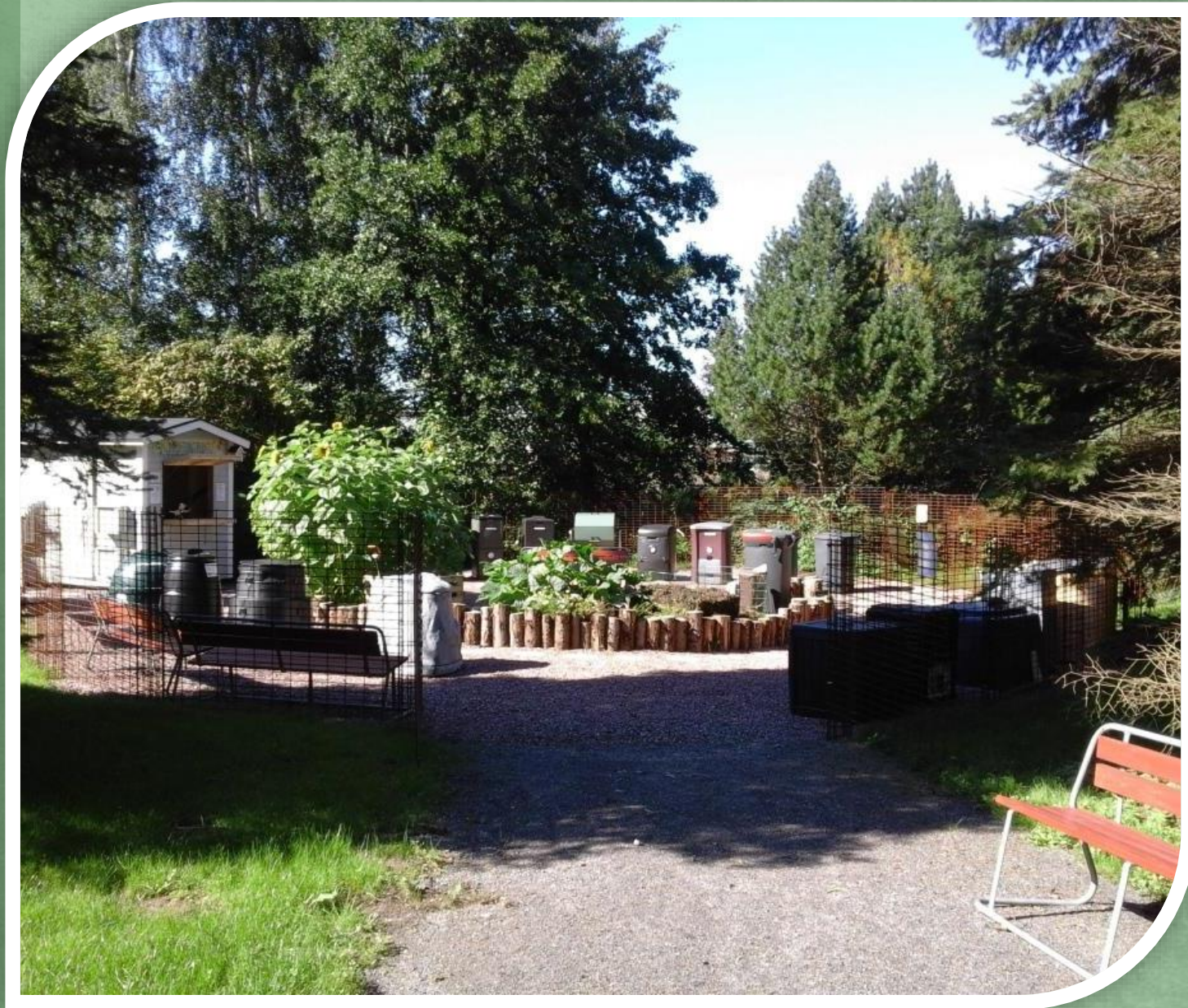

Porin seudun
jäteneuvonta

Kompostointi

Tietopaketti kompostointipuiston
vierailun jälkeen

MITÄ VOIN KOMPOSTOIDA?

- Ruokajäte vain suljettuun kompostoriin
- Avonaiseen lehtikompostoriin kaikki puutarhasta tuleva

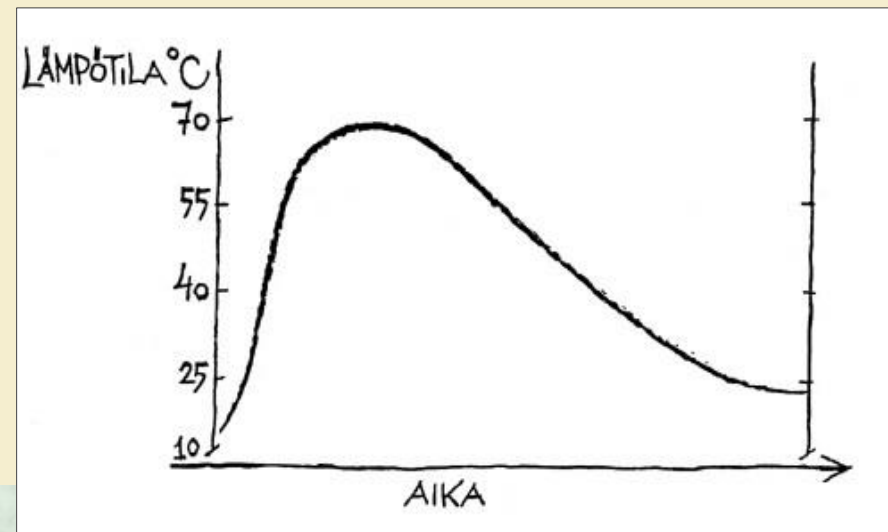
MITÄ EI VOI KOMPOSTOIDA?

- Tuhkaa
- Muovia
- Metallia
- Kemikaaleja
- Lääkkeitä

MITÄ KOMPOSTOITUMISESSA TAPAHTUU?

- Kompostoitumisen saa aikaan pieneliöiden tekemä hajotustyö eli syöminen. Ne käyttävät ravinnokseen kompostin vihreitä ja ruskeita aineita.
- Pieneliöiden syömisestä takia kompostin lämpötila nousee. Komposti pysyy lämpimänä niin kauan kun helposti saatavaa ruokaa on.
- Lämpötila alkaa jäähtymään kun pieneliöllä on saatavilla enää vaikeammin hajotettavaa ainesta, kuten erilaisia puita materiaaleja

Kompostin ainekset

PORI

Kompostointi on tasapainoilua. **VIHREÄÄ** ja **RUSKEAA** ainesta sekoittamalla syntyy kompostiin oikea ravinnetasapaino ja sopiva kosteus. **VIHREÄ** aines on yksistään liian märkää ja typpipitoista, **RUSKEA** puolestaan kuivaa ja hiilipitoista. Komposti siis tykkää monipuolisesta ravinnosta!

Todella kuiva	Kuiva	Tasapainossa		Kostea	Todella kostea	
	 <p>Oli/Haina</p>	 <p>Tuore oksaileppu</p>	 <p>Kuollut eläin</p>	 <p>Ruokajätettä</p>		
<p>Liian Ruskeaa = Komposti toimii hitaasti</p> <p>Nämä materiaalit kompostoituvat, mutta hitaasti. Nopeuttaaksesi prosessia, lisää joukkoon VIHREITÄ materiaaleja.</p>	 <p>Kuolat lehdat</p>	 <p>Käytetty puukinika</p>	 <p>Rikkarukat</p>	 <p>Ruohonleikkajäte</p>	<p>Liian vihreää = Pahoinvoiva komposti</p> <p>Nämä materiaalit EIVÄT kompostoidu hyvin itsekseen. Niihin pitää lisätä RUSKEITA materiaaleja.</p>	
 <p>Kuoriko/Puhako/Sahanpuru</p>	Todella ruskea	Ruskea	Tasapainossa		Vihreä	Todella vihreä

PIENELIÖT = HAJOTTAJAT

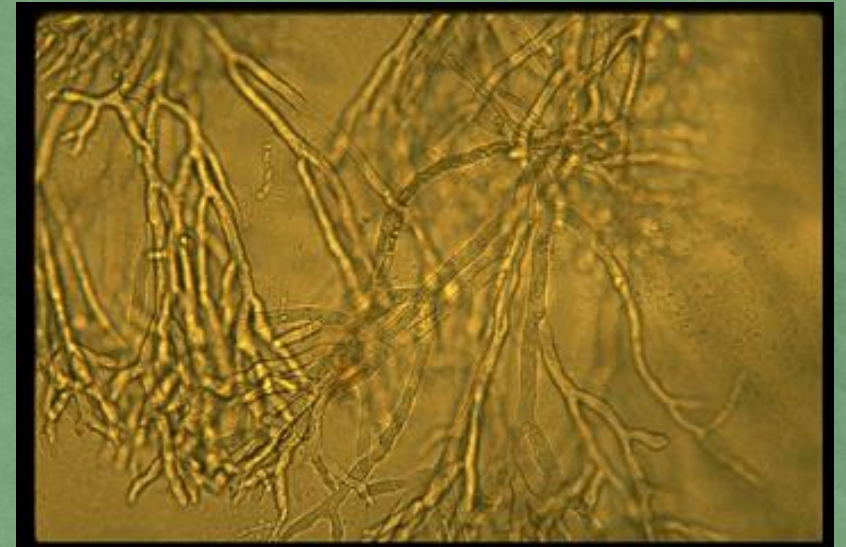
- Kompostoriin laitettu jäte ja seosaine hajoavat ja muuttuvat mullaksi kompostin pieneliöiden tekemän hajotustyön eli syömisen takia.
- Kompostissa elää monia erilaisia pieneliöitä, ja ne vuorottelevat työskentelyssä.

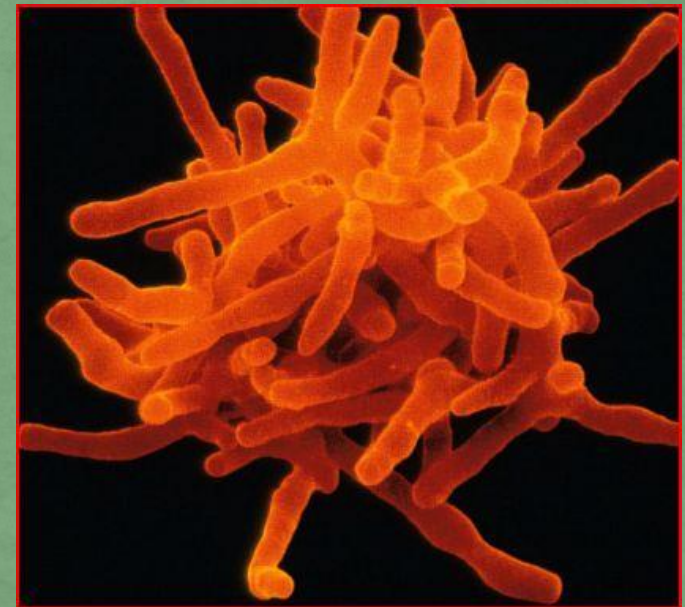
PIENELIÖT = HAJOTTAJAT

Bakteerit, Sädesienet, Sienet

- Nämä kompostin pieneliöt ovat vain mikroskoopilla nähtävissä. Näiden ruokailu aiheuttaa kompostorin lämpötilan nousua.
- Ne työskentelevät kaikissa eri kompostoitumisen vaiheissa.

Sienirihmasto

Sädesieniä

PIENELIÖT = HAJOTTAJAT

Bakteerit, Sädesienet, Sienet

- Suurin osa maan pieneliöistä on bakteereja ja sieniä.
- 1 g maata (noin teelusikallinen) voi sisältää 100 - 1 000 miljoonaa pieneliötä

PIENELIÖT = HAJOTTAJAT

Hyppyhäntäiset, Lierot, Kovakuoriaiset, Tuhatjalkaiset,

- Nämä pieneliöt syövät kompostista vaikeammin hajotettavaa materiaalia kuten puuta sekä hajottavat ja möyhentävät eloperäistä jätettä pienempien pieneliöiden käyttöön
- Näiden työskentely alkaa kompostissa vasta, kun lämpötila on laskenut riittävästi. Kuumassa kompostissa voivat toimia vain siihen erikoistuneet bakteerit, sienet ja sädesienet.

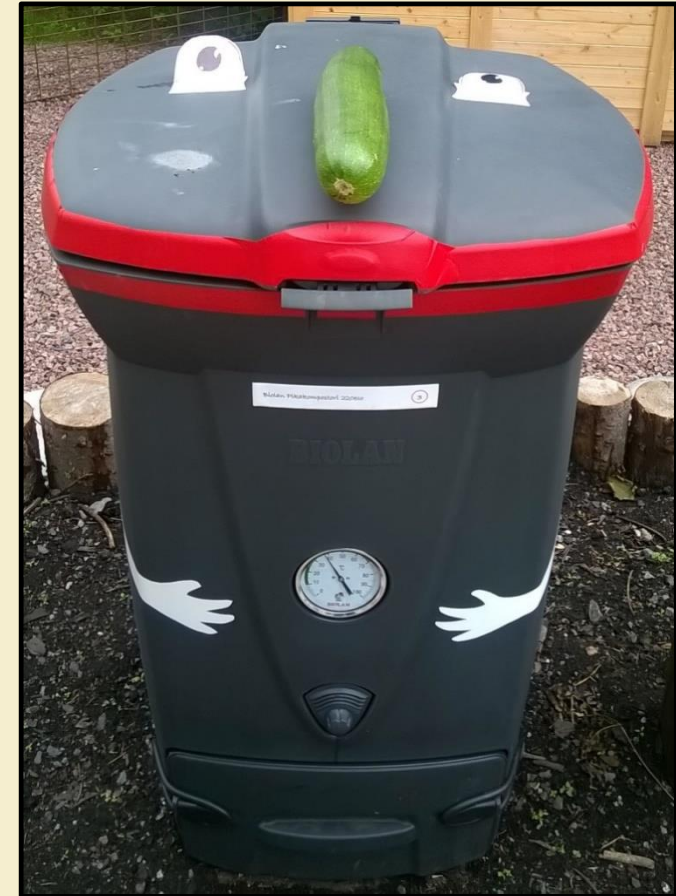

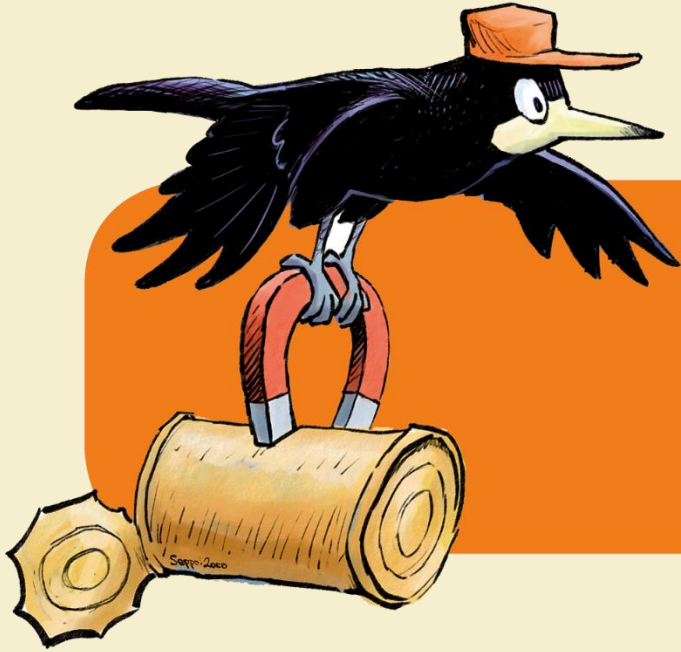
KOSKA SAA VALMISTA MULTAA ?

- Pieneliöt hajottavat ruokajätteen noin **2 kuukaudessa** sellaiseksi, että siitä ei voi enää erottaa mitään ruokaa.
- Kompostissa on kuitenkin vielä niin paljon ravinteita, että kasvit eivät voi siinä kasvaa.
- Kompostin pitää antaa vielä kompostoitua lisää, jotta ravinteiden määrä tasaantuu ja vaikeammin hajoavat osat hajoavat myös.
- Valmista multaa, mitä voi käyttää kaikille kasveille saa **2 vuoden** kuluttua.

TERVETULOA PUISTOON UUDESTAAN!

Porin seudun jäteneuvonta

Jäteneuvonta

P. 044 701 2521, 044 701 2526

www.pori.fi/jateneuvonta@pori.fi

jateneuvonta@pori.fi

Kuvalähteet

- [Porin seudun jäteneuvonta](#)
- <https://adventuresoflittlemiss.files.wordpress.com/2012/04/rat.jpg>
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8c/Bellis_perennis_dsc00906.jpg/220px-Bellis_perennis_dsc00906.jpg
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f2/Stellaria_media.jpg/220px-Stellaria_media.jpg
- <http://compost.css.cornell.edu/microorg.html>
- http://lookfordiagnosis.com/mesh_info.php?term=actinobacteria&lang=4
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Sn%C3%B6loppa>
- <https://commons.wikimedia.org/wiki/Earthworms#/media/File:Mi%C3%B1oca066eue.jpg>
- [https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=ground+beetle&title=Special:Search&go=Go&uselang=fi&searchToken=8jnsqgn1qqlxoicyxc28hx/z#/media/File:Carabidae_Caminara_Starred_ground_beetle_\(Calosoma%3F\).jpg](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=ground+beetle&title=Special:Search&go=Go&uselang=fi&searchToken=8jnsqgn1qqlxoicyxc28hx/z#/media/File:Carabidae_Caminara_Starred_ground_beetle_(Calosoma%3F).jpg)
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c0/Henia_vesuviana_Fauna_Bavarica.jpg
- Lähde: <http://puutarhakasvatus.fi/ympyi/otokka-on-ystava/>